

хоршува; 4) *свидѣтелство-шо* или *разказванье-шо* трѣба да е вѣрно, возможно и дѣйствително *сшаняло*; защото :

1) Ако душевни-тѣ сили на читатель-тѣ не сѣ вѣспрїимчиви, ако сирѣчь онъ „*ощѣ нищо не зема*“ то напраздно и бесполезно ще чите исторїѣ-тѣ, или и напраздно и ще слуша ако му іѣ чите нѣкой други.

2) Ако вѣспрїимчиви-тѣ душевни сили на читатель-тѣ не сѣ разположени кѣмъ *добро-шо* и *прекрасно-шо*, но кѣмъ развратность, лукавщина, интригы, злоторность и свѣтеки наслажденїя : то напраздно и бесполезно бы было за единъ такѣвъ читатель да чите исторически примѣры и свидѣтельства на благородни, велики, нравственни, любородни, или духовни подвиги, или пѣкъ да му разказва нѣкой за такива исторически примѣры. Такѣвъ единъ чловѣкъ слуша съ отвращенїе таковы примѣры, даже онъ бы и всичко употребилъ да запрети или негли да вѣспрѣ за да не дѣйствова и други спорядъ таковы примѣры. — Такива достойни за сожяляванье чловѣци намиратъ се по злополучїю твѣрдѣ много въ мило-то ни отечество и то спорядъ неученїе-то имъ. —

3) Който чите една, каква да е, исторїѣ, трѣба всякога да дава вниманїе и на свидѣтель-тѣ, или историкъ-тѣ, и да вниква добрѣ въ исторически-тѣ му изложенїя и разказванїя, за да се увѣри да не бы онъ да разказва отъ пристрастїе или друго нѣкое враждебно чюество; или пѣкъ да не бы да разказва подбоденъ отъ низкы и ласкателны намѣренїя, или за да угоди другиму; защото въ таквизи случаи разумѣва се че онъ никога не ще да разкаже истинѣ-тѣ, но всякога ще іѣ очерни и ще се мѣчи да іѣ представи лѣжовнѣ, спорядъ личнѣ-тѣ му враждѣ или лично-то му ласкателство. Пристрастїе-то кѣмъ